

Hørings svar på høringsbrev 1

Kirkens SOS Rogaland, Stavanger 20. feb 2024

Takk for tilsendt dokument med invitasjon til å gi våre høringsinnspill. Vi forstår en høring som muligheten til å trekke fram de punkt som vi ønsker å sette en ekstra strek under, stille oss undrende til eller komme med kritiske merknader til. Alle punkt vil derfor ikke bli kommentert.

Innledning

Nærhet til de frivillige er en vesentlig faktor for vellykket måloppnåelse. Med nærhet tenker vi at frivillige opplever seg sett og ivaretatt, at de får den utdanning og oppfølging de trenger, og at de opplever seg som en del av et større «vi». Det må være noen som «venter på dem», og de må oppleve seg verdsatt og kjenne at det betyr noe om de kommer på vakt eller ikke.

For å etablere og bevare en slik relasjon, er vår erfaring at vi trenger å kjenne våre frivillige. Det krever en relasjonell nærhet der geografisk nærhet også er en faktor. Dersom avstanden blir for stor, blir eierskapet lavt. Blir vi i KSOS bare en av flere aktiviteter, er det lettere å prioritere oss bort. Det samme gjelder for våre mange økonomiske støttespillere.

Så ser vi samtidig at det kan være ulike måter å definere og måle en slik nærhet på enn det vi gjør. Det ser for eksempel annerledes ut i en tett befolket by enn i mindre befolkningstette områder, og det ser ulikt ut alt etter hvor i organisasjonen vi befinner oss.

For vår del har vi erfart at et levende, lokalt senter er viktig for opplevelsen av nærhet. Denne forståelsen av «nærhetsprinsippet» vil prege dette hørings svaret.

Selve dokumentet vi er bedt om å gi respons på, er omfangsrikt og belyser mange gode moment til strukturprosessen. En svakhet er at det først i siste avsnitt bringer på banen det vi opplever som et kjernepunkt i organisasjonens utvikling: Forholdet mellom sentralledd og sentrene.

Kirkens SOS bruker også store ressurser på administrasjon og fellestjenester som sekretariatet, fagavdeling, kommunikasjon, HR, økonomi, turnus mv. Disse blir ikke kvalitetsevaluert etter satte parametere. Selv om det er krevende, bør det også gjøres regelmessige vurderinger, f.eks. ved sammenlikning med andre organisasjoner, om vår ressursbruk og kvalitet på disse områdene er tilfredsstillende.

Ved å ikke berøre dette punktet skapes det lett en forståelse av at løsning på organisasjonens utfordring finnes i omstrukturering av de lokale sentrene. Hvis hovedutfordringen til Kirkens SOS er å rekruttere nok frivillige og beholde disse, hvordan kan det da forsvares og dokumenteres at stadig flere stillinger sentralt, dels på bekostning av distriktene, gir flere frivillige?

Vi mener derfor at det i den videre prosessen også er nødvendig å se på ressursbruken sentralt og se på hvordan ressursene tilfaller det lokale arbeid. Vi forventer at denne problemstillingen blir en del høringsrunden, særlig når pkt 2 og 3 skal vurderes.

Pkt 1- Utrede satsing på fundraising

Forslaget om en profesjonalisering av innsamlingsarbeidet er allerede vedtatt og dels startet, men vi velger likevel å gi noen innspill:

- Vil nasjonale innsamlinger og andre private tilskudd få negative konsekvenser for muligheten til å motta offentlig støtte? Vi savner en vurdering av denne problemstillingen.
- To hele stillinger har sin pris. Det betyr at det må samles inn 1,5 millioner før vi er i balanse.
- De nye stillingene skal ha «nasjonalt fokus» og «støtte» de lokale. Sentrene må etter vår mening få mer enn bare «støtte», disse stillingene må også gi konkrete ressurser til det lokale innsamlingsarbeidet.
- Nasjonal innsamling fordrer en ryddighet for å unngå at sentralledd og lokalledd søker de samme stedene.
- Det må på plass en tydelig fordelingsnøkkel på innsamlede penger. Det må ikke bli slik at fordi dette er samlet sentralt, skal det brukes sentralt. Mange gode tiltak forutsetter lokal involvering.
- NRKs TV-aksjon er en forlokkende tanke, men vil kreve stor innsats for å finne og avklare hvilke prosjekt som er hensiktsmessig å samle inn til. Mye arbeid vil gå med til prosjektarbeid og vil etter vårt syn fort gå utover den ordinære driften.

Pkt 5 – Vårt oppdrag og Vårt særpreg – og Visjon og verdier

Vi tror det er klokt at «Visjon og verdier» ikke tas til revisjon som del av organisasjonsprosessen. Det må i tilfelle komme som en naturlig forlengelse. At det ikke blir en del av prosessen, betyr *ikke* at det settes til side, men at det ligger *fast og til grunn* for prosessen vi er inne i. Vi må forholde oss til dokumentet slik det er i dag, ikke slik vi ønsker det kan bli.

To eksempler:

- Arbeidsgruppen peker på at setningen om «tro og bekjennelse» i §1 kan skape forvirring og usikkerhet med tanke på individuelt krav om verdiforankring. Å fjerne setningen kan også skape usikkerhet hos medlemmer og støttepartnere med spørsmål om vi har endret fundament.
- Etablerte premisser om anonymitet, frivillighet og tilgjengelighet, må stå fast og ikke endres nå.

Pkt 6 – Tydeliggjøre forståelsen av «hensiktsmessig»

Dette punktet inneholder mange gode analyser, men er i mindre grad konkluderende enn de øvrige punktene. Det sier mer om *hva* som må tydeliggjøres og lite om *hvordan* det skal skje.

Våre moment vil derfor bære preg av det samme, de er et bidrag til analyse og videre refleksjon.

Ordet forståelse:

Vi er helt enig i at målet er å komme fram til en «*organisering av arbeidet som er best egnet til å oppfylle vårt formål og oppdrag*». En ny organisering må derfor begrunnes i og motiveres av hva som gjør oss best egnet til å oppfylle «formål og oppdrag» og ikke motiveres av raskere og enklere beslutningsprosesser, eller av å lette arbeidshverdagen for oss ansatte slik det argumenteres med.

Nasjonal

Det er riktig at vi har et nasjonalt oppdrag, men de frivillige er i hovedsak lokale. Vi mener derfor det er en forutsetning for oppdraget at vi har en nødvendig lokal nærhet. Et godt nasjonalt tilbud krever sterk, lokal forankring for å rekruttere nok frivillige og bevare disse.

Medlemsstyrt

Per i dag er det stor avstand mellom medlemmene våre og landsmøtet. Hvordan og i hvilken grad medlemmene har medbestemmelse i framtiden er derfor en viktig samtale, men det handler mer om vedtektene våre, ikke om strukturen.

Frivillighetsprinsippet

Frivillighet er vårt fundament. Dette mener vi må stå fast. Dersom det skal brukes betalte vakter, for eksempel for å dekke inn behovet på natt, må dette være en ordning som er åpent tilgjengelig for alle frivillige. Dessuten må det være del av en gjennomtenkt strategi og ikke noe som skjer gjennom spesialavtaler med et fåtall utvalgte frivillige for å dekke akutte behov, slik det er i dag.

Senterprinsippet

Det påpekes at «en rekke frivillige ønsker å være digitalt tilknyttet». Slik vi leser tallene, er det også blant disse det er høyest gjennomtrekk av frivillige. For de som tar kontakt betyr det ikke så mye hvor den som svarer sitter, men for den frivillige kan det se ut som opplevelse av tilhørighet er viktig.

Forebygge selvmord vs ensomhet

Bli oppdraget vårt utfordret av at andre typer samtaletema enn selvmordsforebygging tar mye tid og skaper ventetid, for eksempel samtaler der vi avhjelper ensomhet? Hvem vi er til for og hvordan vi betjener de som ringer, er mer et spørsmål om hvordan vi løser oppdraget og behovet, ikke et spørsmål som endres eller løses ved omorganisering.

Alltid

Vi ønsker å være en døgnåpen tjeneste der mennesker møter trygge frivillige. Da er det en stor utfordring at nesten halvparten av de som tar kontakt, ikke får svar. En eventuell strukturendring må komme denne utfordringen i møte.

Konklusjon

Vi mener altså at hensiktsmessig best løses med lokal tilknytning. Lokale sentre er gode til å bygge relasjon med frivillige. Det samme gjelder når det skal skaffes økonomisk og politisk støtte fra fylket, nedslagskommuner og private støttespillere.

Pkt 11 – Parametere for måling

Når de som tar kontakt er anonyme, er det vanskelig å måle om vi greier å være til hjelp for dem slik vi ønsker. Vi må basere oss på respons i samtalen og de som velger å gi tilbakemelding på eget initiativ. Dette er derfor like mye et faglig spørsmål som et strukturspørsmål.

Det vi lettere kan måle er i hvilken grad vi greier å skaffe nok frivillige og om de opplever å få den støtte og hjelp de trenger for å stå i tjenesten. Tett og god oppfølging er etter vårt syn nøkkelen til bevaring av de frivillige.

Vi forstår det også slik at spørsmålene som reises i organisasjonsprosessen dels kommer som en følge av formelle krav i nye tilskudsordninger der særlig måling av effekt er sentralt. Vi må selvsagt imøtekomme disse kravene for å ha bedre mulighet til offentlig støtte, men vi kan ikke gjøre disse til et premiss for en organisatorisk omstrukturering. Endringene i statsbudsjettet høsten 2021 kom over natten. Nye endringer kan komme like fort, og da må ikke en framtidig struktur hvile for tungt i støtteordninger som gjelder akkurat nå.